

Nr 400.

Av herr Olsson i Kullenbergstorp, i anledning av Kungl. Maj:ts
i propositionen nr 70 innefattade förslag till lag angående
ändring i 3 § lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske.

I proposition nr 70 framlägger Kungl. Maj:t förslag angående ändring i 3 § lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske och angående utsträckt tillämpning av lagen den 22 juni 1928 om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt.

Den förändring i fiskerätten, som enligt ifrågavarande lagförslag skulle åstadkommas, går ut på att vid Skånes västra kust allt slags fiske med såväl rörlig som fast redskap skulle utan strandägarens medgivande kunna ske även i en del av fiskevattnet, där strandägaren enligt gällande lag äger strandrätt. Denna nya fiskerätt skulle fritt få utövas av varje svensk undersåte samt gälla allt slags fiske.

Ehuru sedvanerätt åberopats för dylikt fiske, tycks man icke ha på något sätt kunnat bevisa denna rätt, utan endast framhållit, att strandägarna ej själva tillgodogjort sig fisket.

Det fiske, som på senare tid utövats med nya fasta redskap, utmärkes därav, att det gäller fångst av all slags fisk, ej som förut endast lax eller ål. Någon sedvanerätt kan givetvis ej åberopas mer än för de gamla fasta redskapen, som utsattes för fångst av lax eller ål. I den inre delen av Skälderviken begagnades för något över 20 år sedan not eller vad till fångst på grunt fiskevattnet med sandbotten. Mot detta fiskesätt protesterade de egentliga yrkesfiskarna vid Skälderviken, då de ansågo att det förstörde såväl yngel som mindre, matnyttig fisk. Å andra sidan framhölls, att då Skälderviken genom Kattegatt stod i förbindelse med Nordsjön och Atlanten, det icke betydde något, hur fisket bedrevs i Skälderviken, emedan fiskbeståndet var uteslutande beroende av att fisken kom in i viken från havet. Striden fortgick ett antal år men slutade med att notdragning på administrativ väg förbjöds för vissa år framåt, vilket förbud sedermera förlängts.

Den erfarenhet, som vunnits sedan dess, har till fullo bekräftat, att det särskilt ifråga om det s. k. flundrefisket var av synnerligt stor betydelse, att notdragning förbjöds, då fiskbeståndet både kvantitativt och kvalitativt sedan dess förbättrats. Teorien om att det ingenting betydde för fiskbeståndet, hur kustfisket bedrevs, har till fullo vederlagts.

Det är av vikt att erinra om hur de nya fasta redskap, som användas till fångst av all slags fisk, äro beskaffade. Redskapet består först av ett mycket finmaskigt nät, fäst vid pålar, vilka nedslås i riktning rakt ut

från stranden. Vid yttersta ändan av detta fasta nät anbringas vid vardera sidan ett slags ryssja, vari all den fisk, som följt nätet, fångas. Att det fasta nätet måste göras synnerligen finmaskigt, beror därpå, att fisk eljest komme att fastna i detsamma, och då det står ute i 4 à 5 månader i sträck, skulle den sålunda fångade fickan ruttna i nätet. Å andra sidan medför finmaskigheten, att även mindre fisk följer med ut och fångas i ryssjorna vid nätets ändpunkt. Då dessa ryssjor ligga rätt slutna utåt, blir följdén att småfisken packas ihop samt, även om den släppes ut då ryssjan tömnes, går under på grund av att den skadats i ryssjan. Det är klart att om något större antal dylika fasta redskap kommer till användning, blir resultatet för fiskbeståndet i stort sett detsamma som vid notdragning, d. v. s. att massor av till människoföda oduglig eller mindervärdig fisk upptages eller förstöres. Något liknande kan aldrig komma ifråga vid fiske med rörlig redskap, då maskstorleken anpassas efter fiskslaget och redskapen endast kvarstå ett halvt dygn eller däromkring. Det har också visat sig, att den eller de, som börjat bedriva fiske med de nya redskapen, ej varit fiskare från närliggande fiskeplatser utan geschäftsmakare, som slagit sig till vid kusten, i många fall utan strandägarnas medgivande, vilket föranlett de senare att söka få dem bort från de platser de lagt beslag på. Något dylikt har aldrig förekommit mellan strandägarna och de egentliga fiskarna, som begagna sig av rörlig redskap, utan dessa ha fått utsätta sina redskap även om de kommit in på det område, där strandrätten gäller, då detta fiske utesluande utövats från havssidan. Med de nya fasta redskapen går man däremot ut från själva stranden, vilket torde komma att föranleda många framtida tvister, då strandägaren givetvis anser alla rimliga skäl tala för att stranden får av honom själv disponeras.

Det är klart, att om en hel massa fasta fiskredskap utsättes, möjligheterna att vinna sin utkomst av fiske med rörlig redskap i hög grad inskränkas, varför de egentliga yrkesfiskarna nog hårdast finge sitta emellan, i fall Kungl. Maj:ts proposition i oförändrat skick vinner riksdagens bifall. Att införa ett system, enligt vilket den förste bäste, som kommer, skall kunna för sin räkning lägga beslag på ett visst område av stranden med uteslutande av alla andra, kan väl övrigt knappast vara tilltalande.

Jag tvivlar visst icke på att de, som tillstyrkt föreliggande lagförslag, handlat i bästa välmening, men däremot tvivlar jag starkt på att resultatet av denna välmening skulle bli till verkligt gagn för vår fiskarbefolkning. Att strandägarna vid Skånes västra kust skulle uppträda orimligt mot fiskarbefolkningen, har icke kunnat påvisas, och man frågar sig varför ej samma bestämmelser för fiske kunna duga här, som de vilka för två år sedan antogos för kusten av Hallands samt Göteborgs och Bohus län. Då man gjort sig mödan att söka uppvisa, att särskilda förhållanden vid Skånes västra kust gällt sedan den danska tiden, bör erinras att samma

bestämmelser i huvudsak gällt i Halland och Bohuslän, som ju även varit danska provinser.

Bland dem, som hörts över förslagen till nya bestämmelser för fiskerätten, är även Malmöhus läns landsting, vilket egendomligt nog ej omtalas i kungl. propositionen. Detta landsting har utan meningsskiljaktighet tillstyrkt, att fiske med rörlig redskap vid Skånes västra kust fritt må bedrivas, men däremot icke med fast redskap. Då landstinget väl får anses representera meningen inom länet, är det påfallande att dess uttalande helt och hållet ignoreras. Vidare ha kammarkollegium och domänstyrelsen i ordalag, som ej lämna rum för minsta tvekan, avstyrkt den kungl. propositionen i vad den avser frigivandet av fiske med fast redskap.

I enlighet härmed synes det vara lämpligt, att samma bestämmelser införas för fisket vid Skånes västra kust som för Halland och Bohuslän, vilket torde kunna ske genom tillägg till lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske samt utsträckt tillämpning av lagen den 22 juni 1928 om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt.

Med stöd av det anförda får jag alltså hemställa,

att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 70, måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

L A G

angående ändring i 3 § 3 st. lagen den 27 juni 1896 (nr 42 s. 1) om rätt till fiske.

Härigenom förordnas, att 3 § 3 st. lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

I Göteborgs och Bohus samt Hallands län *ävensom vid Skånes västra kust* äge varje svensk undersåte även eljest rätt att med rörlig redskap, vartill i förevarande fall hänföres jämväl mindre ålryssja, utöva fiske eller agntäkt vid annans strand; dock gälle härvid i avseende å det vatten, som finnes till och med etthundraåttio meter från det ställe invid stranden, där stadigt djup av två meter vidtager, följande undantag:

fiske efter — — — Finsbolandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

Stockholm den 22 februari 1930.

Olof Olsson,
Kullenbergstorp.

